

DIREKTIVA ZA NAKNADU ŠTETE

Do 27. prosinca 2016. godine, Hrvatski sabor mora implementirati Direktivu 2014/104/EU za naknadu štete zbog povrede tržišnog natjecanja ("Direktiva za naknadu štete"), za koju se očekuje da će pojedincima i trgovačkim društvima pojednostaviti ostvarivanje naknade štete u slučajevima kršenja prava tržišnog natjecanja. Hoće li Hrvatska biti uspješna u kapitaliziranju jedne od najbrže rastućih niši prava, koja je samo u EU procijenjena na 20 milijardi EUR?

Pravila tržišnog natjecanja mogu se provoditi putem dvaju osnovnih načina – putem javne provedbe, koja je unutar EU zadatak nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i Europske komisije, ili putem privatne provedbe, koja se oslanja na privatne inicijative pojedinaca oštećenih povredom prava tržišnog natjecanja. Primjerice, kartel za namještanje cijena moguće je prekršajno goniti od strane nadležnog regulatora (izricanjem kazne do visine od 10% godišnjih prihoda svakog člana kartela), ali također i od strane potrošača, distributera i svih drugih poslovnih partnera, pokretanjem tužbi protiv članova kartela za naknadu štete pred nacionalnim sudovima.

Iako javnopravna zaštita dobro funkcionira, privatna provedba (uz nekoliko značajnih iznimaka) nije učinkovita, između ostalog, zbog visokih početnih ulaganja potrebnih za ostvarivanje naknade štete, nedostatka sudske prakse koja bi činila konačni ishod manje neizvjesnim, poteškoća u prikupljanju informacija o protupravnom postupanju, nevoljkosti mnogih nacionalnih sudova da preuzmu takve predmete i poteškoća u određivanju iznosa štete.

Kako bi olakšao daljnji razvoj učinkovite provedbe prava tržišnog natjecanja, Europski parlament donio je Direktivu o naknadi štete, koju države članice trebaju prenijeti u nacionalne pravne sustave do 27. prosinca 2016. godine. Glavni izravni cilj Direktive za naknadu štete je ubrzavanje, standardizacija i uklanjanje čestih prepreka koje su u prošlosti bile povezane s privatnom provedbom prava tržišnog natjecanja.

Široka paleta promjena koju donosi Direktiva o naknadi štete, uključuje uspostavljanje pojedinačne odgovornosti svakog prekršitelja za cjelokupnu štetu nanесenu oštećenima, detaljna pravila za razotkrivanje informacija i određivanje visine štete, oborivu pretpostavku da povrede učinjene putem kartela uzrokuju štetu, posebna pravila glede zastare usmjerena pružanju prikladnog roka za podnošenje odštetnih zahtjeva, kao i odredbe koje potiču nagodbe i alternativne načine rješavanja sporova. Potencijalni tužitelj neće morati čekati da tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi postojanje povrede, nego će moći tužiti za naknadu štete neovisno o postupcima javnopravne provedbe.

Dodatni važan aspekt Direktive za naknadu štete jest otključavanje značajnog tržišnog potencijala privatnopravne provedbe prava tržišnog natjecanja. Zbog značajnog učinka

na cjelokupno tržište, odštetni zahtjevi u privatnoj provedbi vrlo često uključuju sedmeroznamenaste naknade. Također, iskustva iz drugih jurisdikcija pokazuju da pretežit broj takvih slučajeva završava izvansudskim nagodbama, koje najčešće omogućavaju tužiteljima učinkovito ostvarivanje odštetnih naknada u ranijem tijeku postupka.

Iako su sredstva privatnopravne zaštite u porastu u proteklih nekoliko godina, većina sudionika slaže se da i dalje postoji znatan neiskorišten tržišni potencijal privatne provedbe tržišnog natjecanja i potencijal da se učinkovite provedba dodatno osnaži. Hoće li to biti slučaj u Hrvatskoj, pretežito će ovisiti o tome koliko kvalitetno će Direktiva o naknadi štete biti primijenjena u hrvatski procesni pravni okvir, koliko će suci biti voljni suočiti se s tehnikalijama u odštetnim predmetima za koje očekujemo da će biti iznimno složeni i sofisticirani, te hoće li postojati adekvatna potpora hrvatske Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u otkrivanju povreda i prekršitelja.

Za više informacija o našim uslugama, molimo Vas da kontaktirate:

Luka Čolić

Associate

luka.colic@wolftheiss.com

T: +385 1 4925 497

Borna Dejanović

Associate

borna.dejanovic@wolftheiss.com

T: +385 1 4925 497

This memorandum has been prepared solely for the purpose of general information and is not a substitute for legal advice.

Therefore, WOLF THEISS accepts no responsibility if – in reliance on the information contained in this memorandum – you act, or fail to act, in any particular way.

If you would like to know more about the topics covered in this memorandum or our services in general, please get in touch with your usual WOLF THEISS contact or with:

Wolf Theiss – Zagreb Branch
Ivana Lučića 2a
Eurotower, 19th Floor
HR-10000 Zagreb, Croatia
Tel.: +385 1 4925 400
Fax: +385 1 4925 450

www.wolftheiss.com